

lání« na podkladě posudku, který se o tomto účinku vyslovuje jen s větší neb menší pravděpodobností. Na nalézacím soudu jest, by si na základě těchto lékařskou vědou mu poskytnutých opor utvořil úsudek, zda lze pro dobu rozhodnou, pro dobu vydání rozsudku pokládati poruchu, o niž jde, za trvalou nezpůsobilost k povolání, čili nic, a je na snadě, že by bylo takřka nemožné zákona použití, kdyby se pokládal za dostačující pro použití kvalifikace podle § 156 c) tr. zák. jen posudek, vylučující s naprostou určitostí za všech okolností a pro všechnu budoucnost možnost znovunabytí způsobilosti k povolání. Jest proto zachovati střední směr při řešení otázek tohoto druhu, a bude při tom důležité, zda lékaři, i když se nemohou vyjádřiti s naprostou určitostí, vylučují podle svých znalostí možnost vyhojení jako docela nepravděpodobnou a nepředvídatelnou, či zda alespoň s nějakou pravděpodobností mohou předpovídati, zda vůbec a kdy a za jakých okolností vyhojení může nastati. Právě v těchto případech bude na soudu, by pečlivě zkoumal, zda při rozumném výkladu všech v úvahu přicházejících okolností lze s možností vyhojení počítati; pakli ano, bude kvalifikaci § 156 c) tr. zák. odmítnouti. Tyto zásady si zřejmě správně uvědomil nalézací soud. Lékaři označili podle stavu při hlavním přelíčení nezpůsobilost poškozeného k povolání za trvalou. Posudek ten omezili potud, že by těžkou, životu nebezpečnou operací bylo lze, způsobilost k povolání zase obnoviti, pokud se týče, že trvalé nebezpečství života tu jsoucí by snad operací na život a na smrt mohlo býti odstraněno. Vyřkl-li soud, zhodnotiv tento obsah posudku, že podle stavu věci zjištěného pro dobu rozsudku jde o trvalou nezpůsobilost k povolání, jest s hlediska skutkového a právního tomuto výroku přisvědčiti, ano nelze na poškozeném žádati, by se podrobil těžké, životu nebezpečné operaci, a nelze mluvit bez ohledu na to, zda se této operaci snad — nejisto kdy — podrobí, čili nic, ani a »nejvzdálenější možnosti, odstraniti stav trvalé nezpůsobilosti k povolání«, ano jest při nebezpečnosti operace pochybné, zda by jí poškozený přežil, a, i kdyby jí přestál, zda by jí nezpůsobilost k povolání byla odstraněna. Takové, do sféry čiré, nevypočítatelné a nepředvídatelné nahodilosti spadající okolnosti nemohou býti směrodatny pro posouzení pojmu trvalé nezpůsobilosti k povolání.

Čís. 4040.

Obvinění při hlavním přelíčení před soudem jest udáním u vrchnosti.

Právo obžalovaného nemluvit pravdu nemůže se zvrhnouti ve výhodu, že smí beztrestně páchat trestné činy; podezřívá-li koho křivě ze zločinu, propadá sankci § 209 tr. zák.

Pro posouzení, zda jde o udání ve smyslu § 209 tr. zák., rozhoduje jeho věcný obsah, nikoliv jeho doslov.

Subjektivní stránka.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1931, Zm I 467/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 22. března 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem utržení na cti podle § 209 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Obvinění z trestného činu stalo se podle zjištění rozsudku při hlavním přelíčení před krajským soudem; jde tedy o udání u vrchnosti podle první věty § 209 tr. zák.; zákon v tomto případě nevyžaduje způsobilost, by obvinění mohlo vrchnosti zavdati příčinu k vyšetřování nebo k pátrání proti obviňovanému. Udání se stalo při hlavním přelíčení proti stěžovateli jako obžalovanému pro různé trestné činy, a bylo jím vysloveno před výslechem svědka, by osvědčil jeho zaujatost, bránil jeho přísežnému výslechu. Třebaže stěžovatel vypovídal jako obžalovaný a u výkonu práva obhajoby zákonem mu zaručeného, pročež neměl povinnost tvrditi pravdu, nemůže se toto právo zvrhnouti ve výhodu, že smí beztrestně páchat trestné činy; podezřívá-li koho křivě ze zločinu, propadá trestní sankci § 209 tr. zák. Tím jsou uvedeny na pravou míru vývody stížnosti, pokud vycházejí z jiného právního názoru, které nelze sdíleti. Stížnosti obžalovaného jest však přisvědčiti v těchto směrech: Pro posouzení, zda jde o udání ve smyslu § 209 tr. zák., rozhoduje věcný obsah, nikoliv jeho doslov; jest proto úkolem nalézacího soudu, by při tomto zločinu, spáchaném ústním projevem, zjistil, jaký smysl a dosah projev má, jakož i, by způsobem předpisům § 270 čís. 5 a § 281 čís. 5 tr. ř. odpovídajícím odůvodnil, jak k tomuto zjištění dosahu smyslu dospěl. Právem vytýká stížnost po této stránce rozsudku vadnost s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř., poukazujíc k obrátům, že »se choval perversně« a že »učinil různé pohyby rukou a ohmatával ho«, které vyžadovaly přesné odůvodnění svého významu tím spíše, an se rozsudek omezuje prostě na citaci pozastaveného projevu, vyjadřuje se jen povšechně, že tvoří buď skutkovou podstatu zločinu smilstva proti přirozenosti nebo zprznění, blíže neodůvodniv, ze kterých výrazů a proč usuzuje na vinění z toho neb onoho zločinu, nebo snad z obou zločinů. Rozsudek vykazuje tuto vadu nejen v naznačeném směru objektivním, nýbrž neobhahuje ani odůvodnění ve směru subjektivním: jest totiž nezbytným předpokladem přičitatelnosti zločinu, o nějž jde, by nejen byl zjištěn význam a dosah pozastaveného výroku po stránce objektivní, nýbrž se kromě toho vyhledává, by bylo i zjištěno a odůvodněno, že si i obžalovaný uvědomil dosah a význam projevu právě tak, jak jej ve směru objektivním pojímal soud.

Čís. 4041.

Pojem »svěření« (§ 132 III tr. zák.).

Tím, že vyškolená a ze služby propuštěná výpomocná síla (mladistvá) docházela na poštu a konala tam se svolením poštmistra pro